СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

...ТИ. РІК XXXIV. Ч. 267. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 16. листопада, 1926. VOL. XXXIV. No. 267. Jersey City, N. J., Tuesday, November, 16. 1926. THREE CENTS.

ЛІТАК ОСЯГНУВ СКОРІСТЬ 246 МИЛЬ НА ГОДИНУ

НОРФОВК, Верджінія, 13. листопада. — Світові перегони о нагороду Шнайдера виграв італійський летун Маріо Де Бернарді, який побив всі рекорди скорости, перелетівши 246 миль на годину.

Проти нього ставало дуже богато літаків, а з них 5 летіло більше як по 200 миль на годину.

„КОНЕЦЬ ЕРИ ХМАРОДЕРІВ".

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Відомий американський винаходчик Томас Едисон заявив тут на зборах учених, що хмародери будуть незадовго заборонені, бо наслідком будовання високих домів вулицями великих міст їздить так богато автів, що незадовго вулична комунікація стане просто неможлива.

Розвязати питанне комунікації до певного степеня можуть літаки системи „гелікоптера", себто того рода, що можуть підниматися з місця в гору. Вони моглиби підноситися з хмародерів на воздухи.

СКАНДАЛИ ПРИМУШУЮТЬ КОРОЛЕВУ РУМУНІЇ ПЕРЕРВАТИ „ТРІЮМФАЛЬНУ ПОДОРОЖ".

ШИКАҐО, 13. листопада. — Румунська королева заявила, що вона дістала від короля Румунії, свого мужа, телеграму, щоби вона вертала сейчас домів. Тому вона перериває свою подорож по Америці й виїздить до краю дня 11. грудня.

Врочисті привитання королевої в сьому місті мали пригравку зі сторони великої робітничої радикальної демонстрації проти королевої. Поліція розіґнала демонстрацію „клобами".

Про виїзд королевої до краю кружляють найріжнійші чутки. Одні кажуть, що муж не може поплатити її видатків. Другі, що скандали в її дружині зробили дальшу подорож неможливою.

З приводу приїзду королевої до Шикаґа посварилися зі собою румунські Жиди. Одна частина сих Жидів підняла протест проти урядового принимання королевої, як довго в Румунії переслідують Жидів, а друга частина рішила взяти участь в урочистих принятях, кажучи, що Жиди з давних румунських провінцій є льояльні королеви, а лишень Жиди з новонабутих провінцій Румунії протестують проти трактовання Жидів.

З ПРОЦЕСУ ЗА ВБИСТВО Д-РА ГОЛА И ПАНІ МИЛС.

СОМЕРВИЛ, Ню Джерзі, 13. листопада. — Нинішний день росправи проти троє людий, обжалованих за вбийство проповідника Гола й його любовниці пані Милс, зійшов на відчитанню любовних листів проповідника до провідничкн церковного хору його церкви. Сі листи не дають для розвязки питання, хто вбив пару, ніяких даних. Всі вони писані „горячим" тоном.

Пані Ґибсон, головний свідок прокураторії, вже мається ліпше, і відай буде зізнавати в понеділок.

Телеґрафічні уряди сеї місцевости обчисляють, що за перших 11 днів росправи переслано через них 5 міліонів слів.

ВИКОПАЛИ КОСТИ „ЗПЕРЕД 7 МІЛІОНІВ ЛІТ".

ШИКАҐО, 13. листопада. — Виправа капітана Маршела Філдса викопала в Арґентині кости звірят, які, як кажуть знатоки старовини, мають яких 7 міліонів літ. Їх перевезуть до музею в Шикаґо.

ВИСВЯТИЛИ „ЕПИСКОПА ПРАВЕДНОГО ПЕКЛА".

ДЕНВЕР, Колорадо, 14. листопада. — Так звана Ліберальна Церква висвятила нині Вилиема Бена Колинса на „епископа праведного пекла". Такий титул уважала ся церква за відповідне додати тому, бо в Америці загально поширяється тепер віруванне, що пекла нема, а на думку Ліберальної Церкви без віри в пекло люди не можуть бути моральні.

СВЯЩЕНИК УБИВ ЖЕНУ, 4 ДІТИЙ І СЕБЕ.

САВТ ТОРИНГТОН, Вайоминг, 14. листопада. — Дж. В. Минорт, 45-літний пастор баптиської церкви, вбив нині свою жену, 4 дітий, а відтак самого себе. Жінку вбив з рушниці, як вона спала, а відтак діти револьвером.

Поліція не найшла ще мотиву сього вчинку. Припускають, що сплетні й домашні клопоти довели його до очайдушного вчинку.

САМОВБИЙНИЦЯ СКОЧИЛА З КОРАБЛЯ В МОРЕ.

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Капітан корабля Провіденс, що приїхав сюди вчора, подав до відома урядови, що з корабля скочила в океан 22-літна Італіянка панна Анджеліка Сапієнса.

Корабель задержався зараз, щоби їй дати допомогу, але її не могли доглянути. По одногодинній шуканині корабель поплив далі.

Пасажири, які її знали, кажуть, що вона їхала до Америки зі своєю 4-літною сестрою. Коли сестра занедужала на кір, пасажири говорили, що іміґраційний уряд може не пустить дитини до Америки. Се так зажурило дівчину, що вона мала зійти з розуму.

ПІДВОДНА ЛОДКА НА УСЛУГАХ БУТЛЕГЕРІВ.

СТ. ОЛБЕНС, Вермонт, 13. листопада. — На озері Шемплейн захопили скарбові урядники підводну лодку, якої бутлеґери вживали до воження алькоголю. На ній найдено в час конфіскати 4,800 фляшок пива. Людий при тім не арештовано, бо нікого при лодці не було.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТИ МОЛОДИХ КОМПОЗИТОРІВ.

Збори київських композиторів, переважно молодих, висловилися за популяризацією творчости нових авторів. Ухвалено влаштовувати вечерки молодих композиторів. Першу вечірку призначено на дні Жовтневих свят.

КОНЦЕРТИ СПІВАЧКИ ШЕКУН-КОЛОМИЙЧЕНКО НА КУБАНІ.

Галицька співачка Шекун-Коломийченко після гостинних виступів по Криму переїхала до Кубані. Концерти її тут проходять з успіхом. Артистка виступатиме на Кубані до 1-го листопада.

ЗА НЕУВАЖНЕ СТАВЛЕННЯ ДО УКРАЇНІЗАЦІЇ.

Центральна комсія в справі українізації при РНК подала до ВУЦВК-у відомости про число співробітників звільнених за неуважне ставлення до вивчення української мови. По центральних урядових установах комісія звільнила 71 чоловік, з них, в апараті РНК — 2, НШТ-оргу — 3, НКФ-іну — 20, Держпляну — 5, Упов. НКПоштеля — 13, НКСоцзабесу — 4, Найвищого Суду — 5, НКЮста разом з юридичними курсами — 7, НКОсвіти — 1 та НКздоровля — 4. По трестах та синдикатах звільнено біля 190 чоловіка, з них 58 чол. — у Вукопспілці, 29— в Держторзі, 32 — у Всеукраїнській конторі Держбанку, 5 — в Укрдержпирті т. ін.

ВИДАННЯ ВЕЛИКОГО ІСТОРИЧНО - ҐЕОҐРАФІЧНОГО СЛОВНИКА.

Серед численних наукових робіт Всеукраїнської Академії Наук велике місце займає підготовлення історично-ґеоґрафічного словника України, що його складає комісія Академії з участю українських та закордонних наукових кореспондентів.

На думку комісії словник повинен дати вичерпуючий матеріял з історії кольонізації України та її ґеоґрафії. Словник складатиметься з 10 томів по 50 аркушів в кожному. Покищо готується до друку перші три томи.

Не обмежуючись складанням словника, комісія підготовила до друку та вже видала кілька моноґрафій з історії міста Остра, що є одним із старих культурних центрів України. Зібрано матеріяли з історії кольонізації Полтавщини та Уманщини.

ДЕРЖАВНА БІБЛІОТЕКА ІМ. В. Г. КОРОЛЕНКА В ХАРКОВІ.

(До 40-ліття діяльности).

Року 1886, за ініціятивою громадських діячів — основоположника Харківського університету Каразіна, письменника Квітки-Основяненка, слависта Срезневського та ин., була заснована Харківська громадська бібліотека, нині Державна Центральна бібліотека імени В. Г. Короленка.

Книжковий фонд бібліотеки склався із пожертв, головним чином семейних бібліотек Пасека, письменника Г. П. Данилевського, медичної бібліотеки Порай-Кошиця, із бібліотеки професорів-Харківчан Потебні, Добротворського, Сокальського; частини бібліотеки Аксакова та Аненкова. Закордонними пожертвувателями зявились: інститут Гее в Дрездені, соціяльний музей в Парижі, університети в Упсалі, Штрасбурзі, Гессені, Штутґарті; особливож велика книжкова пожертва надійшла від бостонської та нюйорської публичних бібліотек.

Тепер бібліотека має 350,000 книжок.

З початку свого існування Харківська громадська бібліотека в основу своєї праці поклала освіту широких кол трудящих.

В 1906 році при бібліотеці засновано український відділ.

З часу революції 1917 року для бібліотеки настала можливість поширити й поглибити свою освітньо-громадську діяльність, а вже в 1920 році було відкрито консультаційний відділ для керування новим читачем — курсантами, учнями червоноармійцями, робітниками

Біжуча робота бібліотеки виявляється з таких цифр: протягом 1925 року до бібліотеки записалося 9.264 відвідувачів, на день видається до 1,000 книжок, за рік — 310,587. Видано за рік до дому 78,133 книги 5,862 читачам.

Пересувний фонд бібліотеки обслуговує заводи, підприємства, міліцейські участки, біржу праці, військові частини: літом в міському парку відчиняється третій рік безплатна читальня.

Дитячий відділ при бібліотеці працює досить інтенсивно, але поповнюється слабо; тут провадяться науково-популярні та художні оповідання, жива ґазета, жива бібліоґрафія та инше.

По всіх відділах видано книг до до дому читальні 584,018.

В звязку з українізацією при бібліотеці проведено низку курсів української мови та йде жваве поповнення її українською літературою.

УРЯД НАТИСНЕ НА ВУГЛЕВИХ БАРОНІВ.

ЛОНДОН, 12. листопада.—Урядово повідомляють, що вугольні барони запротестували проти тих умов, які складено в уряді разом з представниками майнерів. Уряд подає, що коли умови будуть прийняті майнерами, уряд ужиє всеї сили, щоби змусити баронів прийняти ті самі умови.

ХЛІБОРОБСЬКІ НУЖДИ.

„Дімінаца" з 9. м. м. містить допис з белцького повіту (північна Бесарабія), що представляє положення селян-арендаторів панських і державних маєтків: Аренда за 1 гектар — 1,000 леїв, 10 пудів хліба грошима (по цінам минувшого року), значить 1,500 леїв,орання 500 леїв, насіння 800 леїв, жниво 500 леїв, мелення 1,000 леїв, инші видатки 200 леїв, разом 5,500 леїв. Середний урожай дав 40—50 пудів з гектара. Ціна по 100 леїв пуд, 4,000—5,000 леїв доходу, з гектара. Значить, дохід низше розходу в урожайний рік, але минулі 2—3 роки посухи і неврожаю привели вже й так до цілковитого упадку господарства арендаторів. Всі їх петиції і делеґації до Букарешту, щоби їм зменшити аренду за неврожайні роки, не мали успіху. Яка доля арендаторів-селян, можна хочаб з того судити, що між 9,716 родинами, котрі виеміґрували з Бесарабії протягом трох років до Бразилії і Арґентини, число арендаторів виносить поверх 30%.

ХОРОВА КАПЕЛЯ „ДУХ".

Капеля роспочала підготовчу роботу на 26—27 рр. (зимовий і літний сезони).

Перший пляновий концерт призначено на 24. жовтня, а другий на 31.

Репертуар капелі передбачає 10 нових концертів, а саме: 1. Народня пісня Західної Европи. 2. Народня пісня Сходу (еврейська, грузинська, вірменська та інш. народ.). 3. Народня пісня словянських народів. 4. Вечір галицької музики. 5. Вечір чеської музики. 6. Вокальна музика стиля модерн. 7. 1,500 літ української музики. 8. Вечір української та білоруської пісні з нових записів Гайдая, Ступницького та Полфйорова. 9. Шевченко ідеольог перед пролетаріятом. 10. Концерт-вистава недрукованих творів і чотири концерти минулих сезонів. 1. Жовтневий концерт. 2. Ленінський концерт. 3. Концерт на роковини Леонтовича. 4. Весняний концерт.

Виробничий плян Капелі збудовано по такому принципу, що вісім місяців роботи капеля провадить в Харкові; улаштовує прилюдні концерти й обслуговує робітничі клюби, а чотири місяці поза межами Харкова.

НОВА КУЛЬТУРА В БЕСАРАБІЇ.

„Універсул" з 11. м. м. подає статистику міста Тіґіни (б. Бендери). Між иншим находимо й такі дані: 28 ресторанів, 33 коршми, 18 крамниць з алькогольними напитками, 11 крамниць монопольного державного спірту, 13 крамниць торговлі вином, 14 пивом. Значить разом 127 ресторанів і коршем. Треба знати, що тільки в Бесарабії завела Румунія державний монополь на алькоголеві напитки і тому будування нових коршем і пивних було першим кроком і обявом щіплення і ширення культури з Букарешту в „освободженій" Бесарабії.

БУХАРІН СТАНЕ ГОЛОВОЮ ЧЕРВОНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ

МОСКВА, 14. листопада. — При кінці сього місяця відбудеться вибір нового голови Комуністичного Інтернаціоналу на місце усуненого Зіновєва. Загально думають, що буде ним теоретик большевизму Бухарін, якому призначено виголосити вступну бесіду на засіданню екзекутивного комітету, який має вибрати голову.

ВЕЗУТЬ ЦАРСЬКІ ЖЕМЧУГИ ДО АМЕРИКИ.

МОСКВА, 14. листопада. — В короткім часі американські міліонерки будуть носити брилянти і инші прикраси давних російських цариць. Норман Вайс, нюйорський торговець брилянтами, везе між иншим до Америки корону цариці Катерини II., яка вартує не менше ні більше, а $52,000,000 і складається з 1,520 брилянтів.

Всі ті брилянти попродало большевицьке правительство, а за яку ціну, на разі не знати. Гроші мають бути вжиті на загальні потреби держави. Це є тільки перша продажа, бо ще залишилися брилянти і инші дорогоцінности вартости яких 200,000,000 долярів. Все те буде випродане.

ОФЕРУЮТЬ ФРАНЦІЇ ПОМІЧ.

ПАРИЖ, 14. листопада. — Бувший анґлійський міністер фінансів Реґинальд Мек-Кенна зложив візиту французькому премієрови Поанкаре, який як відомо є заразом міністром фінансів. До тої візити привязують особлившу вагу, бо не уважають її як звичайну собі чемність. Мек-Кена мав предложити Франції від імени певної ґрупи американських і анґлійських банкирів фінансову допомогу в цїли переведення цілковитої стабілізації франка. Та поміч мала би бути подібна до тої, яку вони вже дали Бельґії. Як вимогу для уділення помочи поставив Мек-Кенна справу полагодження довгів.

КОБГЕМ БУДЕ ОБІЗДЖАТИ АМЕРИКУ З СЕРІЄЮ ЛЕКЦІЙ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — Сер Елан Кобген, який відбув недавно тому довгу подорож з Лондону до Австралії і назад, приїзджає до Америки, щоби дати виклад про ту дорогу, яка має бути зворотною подією в історії анґлійського воздухоплавства.

Кобген висяде з Гомерика на повнім мори і переїде з корабля на малім почтовім аеропляні, який везе з собою. Кобген хоче заінтересувати американський уряд тими аеропланами, які можна вжити до перевозки почти з кораблів. В той спосіб моглаби Америка діставати почту з Европи принаймні на один день скорше.

РУМУНІЯ ШУКАЄ ПОЗИЧКИ.

БУКАРЕСТ, 14. листопада. — Румунія шукає позички в сумі $100,000,000. Але нема надії, щоби їх дістала, бо заграничні банкирі домагаються великих концесій і нафтової монополії як ґарантію. Коли не вдалося дістати позички в Америці і Анґлії, звернулося правительство до фірми Круппа в Німеччині. Та одначе домагається від Румунії звороту засеквестрованих підчас війни німецьких дібр як і зреченняся права домагатися від Німеччини відшкодовання за видані підчас війни бонди.

ПОКЛАДИ ПОТАШУ НА УРАЛЮ.

МОСКВА, 14. листопада. — Професор Шедлин знайшов в Західнім Урали великі поклади поташу, які своєю величиною і якістю дорівнюють тим покладам, що є в Альзації. Уряд призначив $5,000,000 на розбудову фабрик, щоби чимскорше почати добувати той так цінний продукт.

ІНДІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ ФІЛЬМІВ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — „Ди Таймс оф Індія" подає в передовиці, що нема таких сильних слів, якими можна би влучно запротестувати проти американських фільмів в Індіях. Американські фільми представляють глупости життя високої американської кляси, які може ще Европа витримати, але ніколи Азія. Це є ганьба, щоби того рода образи поширяти і індійське правительство повинно розпочати рішучу боротьбу проти імпортовання того рода шкідливих фільмів.

3000 СПІРИТИСТІВ ГОВОРИЛО З ПОМЕРШИМИ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — На річнім зібранню спірититстів, скликанім з нагоди річниці завішення збруї, поспитав Конан Дойл: Хто з присутних находиться тепер в злуці з помершими, хай піднесеться. На 8,000 спірističтів, які зійшлися на зібрання, піднеслося 3000 присутних. По тім Конан Дойл замітив:

Ми заявляємо тут в середині Лондону, в повнім спокою, що це, що говоримо, правда. Ми відчуваємо, що ми говорили з тими, яких ми стратили і підносимо до них руки не як до дітей, які десь блукають в незнанім світі, але як до живих істот, які ми недавно бачили. Вони не пропали, але находяться близше нас, як колинебудь передтим.

ФАШИСТИ БЮТЬСЯ З МОНАРХІСТАМИ.

ПАРИЖ, 14. листопада. — 20 фашистів напало редакцію монархістичного дневника, знищило обстанову редакції, а по тім зачали обкидувати каламарами і крісламн співробітників. Коли ті послідні почали боронитися, фашисти взялися стріляти. Впало яких 20 стрілів, а один з них, який походив з боку монархістів, прошив груди одного з молодих фашистів.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РУТЕНСЬКІ ВЛАДИКИ ПОДВИЗАЮТЬСЯ

Перемиський владика Коциловський, з якого рук побирав лекції і наш греко-кат. епископ Богачевський, поблагословив український нарід в старім краю двома декретами.

Першим з них забороняє він духовенству чинну участь у святкованні памяти Франка та потягає до відвічальности всіх тих священиків, які брали участь у святах Франка.

„Громадський Голос" з краю пише про це так: Перемиський епископат йде отже послідовно слідами традиції: з львівської духовної семинариї викинули були колись духовні власти одного семинариста за фальшивий донос, що він мав говорити на вулиці з „якимсь Франком". Тепер знова грозить перемиський епископ суспензією тим духовним, що хотіли би шанувати Франка. А краєвий часопис „Новий Час" додає: „Справді поза крайним обуренням нічого на разі не остається. Чи здає собі епископ справу з того, що такими наказами приносить церкві не користь, але шкоду? Чи нікого немає, хто образумив би епископа з передчотовими поглядами?"

Филаделфійська „Америка" передрукувала той декрет епископа Коциловського, як голос краю, а тільки не згадала нічо про те, як той декрет осудив український нарід в краю. Того вона не зробила мабуть ще й тому, бо хотіла „завдати страху" тим „відступникам", що й тут на американській землі відважилися святкувати Франка. От собі дешевеньки: Страхи па Ляхи. Та епископови Коциловському і його вивованкам ще було замало того декрету, за мало політики і Франка. Вони взялися руйнувати ще й наші економічні інституції. Бо от епископ Коциловський виступив навіть проти такої економічної інституції, як „Українська Щадниця" в Перемишли, виславши до трох каноників перемиської капітули, які є членами виділу „Укр. Щадниці", письмо ось якого змісту: „Приказую отсим в найблизчих трох днях по отриманню сего письма зложити уряд члена Виділу „Укр. Щадниці" в Перемишлі і донести тут о зділаним".

Перемиський ординаріят не подає ніяких мотивів і ніхто не розуміє причини такого вчинку. Тимбільше тоді це розуміти, що почетним предсідателем „Укр. Щадниці" є митрополит Шептицький. Каноніки просили вияснення цего „бефелю", але його епископ не дав. Супроти цего вважають цей крок епископа визовом, киненим українському народови, а навіть і митрополитови Шептицькому, проти якого веде перемиський епископ разом з епископом Хомишином тиху але ревну кампанію за те, що він не є приклонником фанатичного католицизму.

ДОВКОЛА ВБИЙСТВА СОБІНСЬКОГО.

Перші донесення.

Вчора вечером убито у Львові куратора львівської шкільної округи Станислава Собінського. Убивство мало місце в 6. год. вечером. В тому часі кур. Собінський вертав зі своєю жінкою вул. Королівською до свого помешкання. В часі дороги за ним ішло двох мущин, що звернуло увагу п. Собінської, яка висказала навіть здогад, що це якісь підозрілі люде. Коли обоє були перед брамою огородження, один з тих двох мущин, не кажучи ні слова, стрілив нечайно до кур. Собінського на очах жінки. Після того оба мущини кинулися до утечі і щезли в покритих кущами недалеких узгірях.

Кур. Собінського пострілено в насаду черепу. Куля прошила мозок наскрізь й спричинила смерть на місці. Лікар Ратункового Поготівля, що незабавком звявився на місці убивства, міг уже ствердити тільки смерть. Тіло пок. Собінського занесено до його помешкання.

На місце, де доконано убивства, приїхали небавком воєвода Гарапіх, команданти держ. поліції, президент суду Гавель і ин.

Померший лишив жінку і три доньки, з яких одна є учителькою, друга скінчила фільософію, а третя гімназію.

Польські круги переконані, що убивство має характер політичний. Пок. Собінський, як кажуть, діставав нераз листи з погрозами, що мали походити з українських кругів. З тої причини мав він приділеного до себе постійного урядового агента, одначе цю охорону знесено, як кажуть, на власне бажання пок. куратора.

Щодо осіб убийників, то є поголоски, що знайшлися свідки, які чули, як вони говорили між собою по українськи. Поліція зарядила масові ревізії і арештування між Українцями. Зачувати, що поліція є вже на сліді убийників.

Пок. Собінський уродився 1872 р., отже мав 54 роки. Студії кінчив у Кракові. До Львова приїхав 1918 р. на становище директора VI. держ. гімназії з анальогічного становища в Тарнобжегу. При організації Львівської Шкільної кураторії іменовано його куратором і це становище займав він до вчорашнього дня. Він працював теж науково, видавши кілька фахових педагогічних праць і кілька шкільних підручників.

„Діло" дня 21. жовтня, 1926.

Фальшиві чутки.

Львів, 20. жовтня 1926.

Вчора в пізних вечірних годинах рознеслася по Львові вістка про вбивство довголітнього львівського куратора Ст. Собінського. Завзято поширювало цю вістку „Слово Польське" своїми надзвичайними виданнями.

До поданих уже в загальному подробиць важко що-небудь додати, як хіба те, що — по даним надзв. додатку „Сл. Поль." — пок. Собінського донедавна берегло аж трьох поліційних агентів (сьогодні ту охорону зредуковано до одного агента). Коли спеціяльно зазначуємо цю подробицю, то тому, що це справді дивогляд. Урядовця, не першої ранги, який має чисту совість і який свідомий того, що лише спирається на законних постановах, береже аж трьох инших урядовців, платних державним скарбом. Та в останньому часі (по одним даним в грудні мин. року, а по другим на весні ц. р.) ту просту „цісарську" охорону знесено на домагання вбитого. (Тут польська цензура сконфіскувала довший уступ).

До инших подробиць слід зачислити дивоглядні здогади „Слова Польского" про „провідчикову делеґацію", які сьогодні — як „za panią matką" — подає вся львівська польська і жидівська преса. Мовляв — недавно зголосилася до кур. Собінського „делеґація селян з українського сторонництва (?!) з Волині в числі 9-ти осіб під проводом посла Хруцького. Підчас авдієнції пос. Хруцький нібито поводився дуже провокаційно,

„намагаючись вмовити в бл. п. куратора Собінського, що він справу утраквістичних шкіл мимо трактує всупереч міністерським розпорядкам, при чому покликувався на уділені йому тодішнім мін. Суйковським інформації про спосіб, як міністерство доручує трактувати справи шкіл національних меншостей".

Куратор домагався зміни тону розмови, загрожуючи припиненням авдієнції, а пос. Хруцький при відході, вказуючи на куратора сказав: „Jupiter tonans" („гремучий Зевес"). З цього приводу кур. Собінський виявляв велике подратування, здаючи собі справу з небезпеки.

Не одна делеґація, але сотні делеґацій являлися у пок. кур. Собінського, шукаючи в нього законности. На жаль, все даремне. Кожний адміністратор має тисячі способів, щоби обійти закон. Мав їх подостатком і пок. кур. Собінський. А що торкається горі дном перевернені і тенденційно та брехливо перекручені події з делеґацією під проводом пос. Хруцького, то вона представлялася зовсім инакше.

Не була це ніяка делеґація з Волині, бо й чогож би волинська делеґація удавалася до львівської кураторії! — тільки з Галичини, з Печеніжина. Не складалася вона з 9-ти селян „українського сторонництва", тільки з двох відпоручників кружка „Рідної Школи" в Печеніжині, з дир. пп. Юри Чупріяна й Івана Дувіряка під проводом пос. Хруцького. На авдієнції взагалі не було мови ані про „утраквістичне" шкільництво ані про шкільництво для „національних меншостей", тільки про приватну українську школу в Печеніжині, на якої відкриття ніяким чином не хотіла дати дозволу львівська кураторія, а перепоною в тому була 6-центиметрова ріжниця в гіпотенузі вікон, ріжниця між помірами лікаря і техніка. Пос. Хруцький в своїй промові вказав, що всі законні вимоги для відкриття української приватної школи істнують, що на її приміщення призначено мурований будинок чит. „Просвіти", що є це один з кращих будинків, що він наскрізь гігієнічний, що лікар безрадно розкладає руками, бо не знає, чого від нього хоче кураторія. Взагалі в Польщі не богато є таких пригожих для школи будинків, і що самому Печеніжині кілька кляс державної школи міститься в препоганих жидівських хатах, які не відповідають найпримітивнішим вимогам гігієни. Чомуж отже кураторія вже півтора року робить постійні перепони?

На те пок. Собінський почав гримати кулаком об стіл, кажучи, що він знає, що робить, та що від пос. Хруцького не буде приймати ніяких наук. Здивований такою поведінкою представника влади, пос. Хруцький — як учитель клясичної фільольогії — запозичивши вислозвім: „Jupiter tonans", заявляючи, що вже сам вибух кураторської гремучости вказує на те, що він не має слушности.

І ще одна подробиця: „Слово Пол.", конструуючи свої буйні підозріння і відповідно підбехтуючи до ексцесів супроти Українців польську шовіністичну братію, подає, немов то вчора всі львівські, де збирається товариство з „української партії", були пусті. Тимчасом ми запримітили противне явище. Українці, як звичайно, були в тих публичних льокалях, де вони збираються, а зате зовсім не було видно Поляків — поза поліційними агентами. Ці останні певно поінформують керманичів народово-поліційних органів, як в дійсности малася справа.

Ось тільки мали ми зазначити щодо „нових" подробиць.

Вся львівська преса і жидівська преса вважає вбивство кур. Собінського вбивством політичним. Такого погляду є і львівська поліція. Не маємо ніяких певних даних для піддержання такого погляду, ані для його опрокинення. З огляду на те, що — по вісткам польської і жидівської преси — поліція є вже на слідах атентатчиків, пі- ждемо на висвітлення справи. Одначе вже сам факт приписування вбивства українським таїним організаціям, хоч про атентант у перший хвилі рознеслися ріжні суперечні поголоски, вказує, що в шкільній ділянці противна сторона має дуже нечисту совість.

„Діло", 22. жовтня.

(Далі буде).

ВАЖНЕ МУЗЕЙНЕ ПРИДБАННЯ.

Як ми вже повідомляли, в Ленінграді є колекція українських старовинних річей гр. Потоцького. В свій час гр. Потоцький зібрав велику бібліотеку, що має до 14 тисяч книжок старовинних видань та значну колекцію гравюр, картин, художних меблів, порцеляни та старовинної зброї. Всі ці речі мають велике значення для вивчення українського побуту минулих століть.

Цю колекцію передано Наркомосвіті УСРР для українського музею. Нині колекцію пакується і з 15. жовтня її передається відправити до Київа в лаврський музей-заповідник. Всього буде відправлено книжок та старовинних річей до 5 вагонів.

НАУКОВО - ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ.

Цього року в Харкові відкривається науково-дослідчий інститут педагогіки. Буджет та штати інституту вже затверджено. При Наркомосі утворено спеціяльну комісію для всебічного оформлення цього закладу та підшукання для інституту відповідного приміщення.

В ТЕАТРІ ІМ. ІВАНА ФРАНКА.

Готується до друку й незабаром вийде коротка історія театру ім. Ів. Франка. До складу художньої ради театру запрошено представника від АРМУ.

ТВОРИ ФРАНКА ЄВРЕЙСЬКОЮ МОВОЮ.

Єврейська газета „Дер Штерн" друкує твір Ів. Франка „Сурка", написаний у вересні 1889 р., в перекладі поета Л. Квітка.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного). (31)

XX.

Веселі люде.

В глубокій та темній тюрмі, котрої мокрі стіни заплісніли, сидів князь Микита Романович, із скованими руками й ногами і дожидав смерти. Не знав він напевне, кілько минуло днів від тоді, як його імили, бо світло ні відки не доходило в тюрму; та в ряди-годи доходив до него далекий голос дзвону, глухий та слабий, і після него він догадувався, що сидить в тюрмі більше трех днів. Кинений йому хліб він уже давно зів і ківш води давно вже випив, і голод та спрага зачинали йому докучати, коли се незвичайний шум звернув його увагу. Над головою його відмикано замок. Заскрипіли перші зверхні двері темниці. Шум роздався близше. В кінці відімкнулися треті двері, і роздались кроки, спускаючися в темницю. Крізь щілини остатних верей блиснув огонь, ключ з писком обернувся в замку, кілька засувів відсунено, заржавілі завіси застогнали і ярке, докучливе світло засліпило Серебряного.

Коли він опустив руки, котрими мимохіть закрив був очи, перед ним стояли Малюта Скуратов і Борис Годунов. Позаду них кат тримав високо над ними смоляну свічку.

Малюта, заложивши руки навхрест, дивився, всміхаючись, в лице Серебряному, і зрініці його, бачилось, стискались і розширялись.

— Здоров був, батюшка-князю! — промовив він таким голосом, якого ніколи ще не чував Микита Романович, голосом протяжно - вкрадчивим і зловіщо мягким, нагадуючим кровожадне мявкання кітки, коли вона підходить до мишолова, в котрій сидить спіймана миш.

Серебряний поневільно здрігнувся, але вид Годунова ободрив його.

— Борисе Федоровичу,— сказав він, відвертаючись від Малюти, — спасибі тобі, що ти відвідав мене. Тепер і умерти буде лекше!

І він протяг до него скувану руку. Але Годунов відступився в зад, і на холодним лици його ні одна черта не виразила прихильности до князя.

Рука Серебряного, гремлючи ланцюхом, знов упала на його коліна.

— Не думав я, Борисе Федоровичу — сказав він з докором, — що ти відречешся мене. Чи тільки прийшов на мою муку подивитися?

— Я прийшов, — відповів спокійно Годунов, — бути при допиті твоїм разом з Григорієм Лукіяновичем. Відрікатися мені нічого; я ніколи не годився з тобою, і тільки, знаючи государеве милосердіє, остановив тоді заслужену тобою кару.

Серце Серебряного болізно стиснулось, і переміна в Годунові показалась йому тяжшою від самої смерти.

— Час милосердія минув! — продовжав Годунов холоднокровно, — ти тямиш клятву, яку ти дав государеви? Піддай ся тепер його святій волі, і коли признашся нам ві всім чистосердечно, то минуть тебе муки і будеш страчений скорою смертію. Зачинаймо допит, Григорію Лукіяновичу!

— Погоди, погоди трошечки! — відповів Малюта, усміхаючись. — У мене з його милостю осібний рахунок! Скороти його ланцюхи, Томку, — сказав він катови.

І кат, заткнувши смоляну свічу в желізне кільце, вбите в стіну, підтяг руки Серебряного до самої стіни так, що він не міг ними рушити.

Тоді Малюта підступив до него близше і довго дивився на него, не зміняючи свого успіху.

— Батюшка, князю Микито Романовичу! — промовив він наконець; — не відмов мені ласки великої!

І він влав на коліна і поклонився до землі Серебряному.

— Ми, батюшка-князю,— продовжав він з насмішливою покірностею, — ми супротив твоєї милости малі люде; таких великих бояр, як ти, ніколи ще своїми руками не тратили, не мучили! І до допиту приступити несміло! Кров, бачиш, кажуть, не одна у нас в жилах тече...

І Малюта остановився, і усміх його зробився їдкійший, і очи розширились більше, і зрініці забігали частійше.

— Позволь, батюшка-князю, — продовжав він, надаючи свому голосови благаючий вираз, — позволь перед допитом, для смілости, на твою боярську кров подивитись!

І він виняв із-за пояса ніж, і присунувся на колінах до Серебряного.

Микита Романович сіпнувся в зад і поглянув на Годунова.

Лице Бориса Федоровича було нерухоме.

— А потім,— продовжав, підвисшаючи голос, Малюта, — потім позволь мені, худородному, з княжівських плечей твоїх ремінь витяти! — Позволь мені, холопови, боярську шкіру твою на кінський чепрак зняти! — Позволь мені, вонючому рабови, вельможним мясом твоїм собак моїх нагодувати!

Голос Малюти, звичайно грубий, тепер походив на виск шакаля, щось між плачем а хохотом.

Волосе Серебряного стало дубом. Коли перший раз Іван осудив його на смерть, він твердо йшов під топір; але тут, в темници, скований кайданами, звесилений голодом, він не в силі був стерпіти сего голосу і погляду.

Малюта якийсь час любувався викликаним враженнєм.

— Батюшка-князю, — запищав він як-раз, кидаючи ніж свій і встаючи на ноги, — позволь мені найперше тобі чесно довг віддати!

І, закусивши зуби, він підняв долоню і замахнувся на Микиту Романовича.

Кров застигла в жилах Серебряного, і окрім досади збудилась в нім відраза, яку чуємо, коли якась погана тварюка має нас діткнутися.

В розпуці звернув він свої очи на Годунова.

В сій хвили піднята рука Малюти остановилась, схоплена Борисом Федоровичем.

— Григорію Лукіяновичу, — сказав Годунов, не теряючи свого спокою, — коли ти його вдариш, він розвалить собі голову о стіну, і нікого буде нам допитувати. Я знаю сего Серебряного.

— Проч! — заревів Малюта: — не перебивай мені потішитися над ним! Не перебивай відплатити йому за Погану-Калужу!

— Опаматайся, Григорію Лукіяновичу! ми відповідаємо за него перед государем!

І Годунов вхопив Малюту за обі руки.

Але, як дикий звір, занюхавший кров, Малюта нічого вже не тямив. З криком і проклонами він впився в Годунова, і хотів звалити його, щоби кинутись на свою жертву. Зачалась між ними борба; смоляна свіча, зачеплена одним з них, упала на землю і погасла під ногою Годунова.

Малюта прийшов до себе.

— Я скажу государеви, — прохрипів він задиханий, — що ти обстаєш за його зрадником.

— А я, — відповів Годунов, — скажу, государеви, що ти хотів убити зрадника без допиту, длятого, що боїшся його допиту.

Щось немов рик вирвалось з груди Малюти, і він кинувся з темниці, закликавши за собою ката.

Коли вони на-помацки виназили сходами, Серебряний почув, що його звільняються кайдани і що він може знов рушатися.

— Не теряй надії, князю! — шепнув йому в ухо Годунов, кріпко стискаючи його за руку: — головна річ, виграти час!

І він пішов за Малютою, заперши перед тим за собою двері і старанно засунувши засуви.

— Григорію Лукіяновичу, — сказав він Скуратову, дігнавши його при виході і подаючи йому ключі в присутности стражі, — ти не замкнув тюрми. Так робити не годиться; ще подумають, що ти за-одно з Серебряним!

Коли описане ділалось в тюрмі, Іван сидів в своїм теремі, мрачний і незадоволений. Незнакоме йому чувство мало-помалу над ним запанувало. Чувство се було мимовільне пошановання до Серебряного, котрого смілі поступки обурювали його самодержавне серце, а тимчасом не підходили під взагалі його поняття о зраді. Доси Іван подибав або явну самовільність, як в боярах, що своїм усобицями помрачали час його малолітности, або горду непокірність, як в Курськім, або невільничу піддавчість, як у всіх тих, що його окружали тепер. Але Серебряний не належав ані до одного з сих відділів. Він, як і його сучасники, вірив в божеську нетикальність прав Івана; але він в духу підданства тим переконаням, і більше привикнувши діяти, ніж думати, він ніколи обдумано не противився цареви, котрого уважав за представителя божої волі на землі. Але мимо того кождого разу, коли він стрічав явну несправедливість, душа його обурювалася, і вроджена отвертість брала верх над засадами, принятими на сліпо. Він тоді, сам собі на диво, і майже несвідомо, діяв против тих засад, і на ділі виходило зовсім не те, що він йому наказувалн. Ся благородна непослідовність противна була всім поняттям Івана о людях і збивала з толку його знанне людського серця. Отвертість Серебряного, його непідкупна прямодушність і неспосібність вгнятися за особистими вигодами були очевидні для самого Івана. Він розумів, що Серебряний його не ошукає, що можна на него певнійше спуститися, ніж на кого-небудь з присяжних опричників, і йому хотілось зблизити його до себе і зробити з него свое орудіє; але разом з тим він чув, що орудіє се, само по собі певне, може ненадійно вихопитися з рук його, і на саму думку о такій можливости прихильність його до Серебряного оберталася в ненависть. Хоть жива вражливість Івана і побуджувала його иноді покинути кровалі діла свої і каятись, але се були вмімки; звичайно він був глубоко переконаний о свойой непогрішности, вірив твердо в божий початок своеї власти, і завистно охороняв її від посторонних посягательств; а посягательством видавався йому всякий, навіть мовчаливий осуд. Так лучилося і тепер. Думка простити Серебряного мелькнула в душі його, але зараз таки уступила місце переконанню, що Микита Романович належить до тих людей, котрих годі терпіти в государстві.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ПИТАЮ Д-РА ГРИНЕВЕЦЬКОГО: ХТО Є „СВОЛОЧ".

Сим жадаю від п. д-ра Степана Гриневецького, щоби в найблизшім числі свого органу „Січ" виявив по імени тих священиків, що заслужили собі на се, щоби їх назвати публично в органі „Січ" „сволоч", кривоприсяжники, злочинники, зрадники, вітроломники, бунтовщики, що ширять ще більшу заразу і гниль, яка вже у нас і так позаверх переливається і т. д.". Таке було поміщене в час. „Січ" з дня 20-го жовтня 1926 р. ч. 20., стор. 2. під заголовком: „Промова Головного Отамана д-ра С. К. Гриневецького на маневрах в Шикаго дня 3. жовтня 1926 р.".

Тому, що таке безглузде, на нічім не оперте плюгавленне духовенства може пошкодити не лише загалови духовенства, але і нашій церкві, — жадаю на ті всі некультурні епітети доказів щодо цего, в чім лежить та злочинність духовенства проти Народа і Епископа?!

Питаю далі д-ра Гриневецького: яким це правом мішається він до справ церковної дисципліни і підчиняє духовенство під свою отаманську булаву. Хто його уповажнив до цего? Чому він мішається в не своє діло? Чиж епископ не має сили і власти над своїм духовенством, щоби потребувати аж помочи шикаґовського отамана?

Чи пан Отаман гадає, що такими нападами і некультурними прізвищами на нашу чесну духовну і цивільну інтеліґенцію переконає нарід, що він одинокий непомильний в своїй ідеї? Чи він думає в той спосіб придбати собі і „Січи" більшу прихильність і попертя у загалу? Ні!! Як раз навпаки.

Своїм поведеннем п. Отаман копає гріб тій так ґарній інституції, якою була „Січ". А шкода велика!

Я сам був великим прихильником „Січи", за що навіть удостоївся титулу січового капеляна, але нині, коли я прочитав в органі „Січи" пашквіль на наше горем прибите священство — відвертаюся від таких отаманів, що лише тогди знають і шанують священство, коли їм потреба нашого гроша і моральної помочи.

Дякую Вам за ту честь!

Тепер ми собі вже ясно уявляємо, якаби то була та Ваша Гетьманщина, колиб Ви поросли в піре нашим коштом. Ми Вам дуже вдячні, п. Отамане, що в сам час скинули Ви з себе маску, котрою перед нами себе заслонювали.

Тепер ми знаємо, з ким маємо до діла! Нині вже кождий пізнав, до якого то Ви єдиновластя чи там самовластя прямуєте.

Лише так далі поступайте, а я Вам ручу, що при Вашій „Січи" лишиться тільки п. отаман і його булава.

Все, що тут пишу, не роблю це з особистої урази, але з великої любови до нашого народа і нашої української католицької церкви, яку нищать її власні діти.

Се голос розпуки над нашим нещасним Українським Народом.

Рівночасно сею дорогою осміляюсь просити весь український загал, а головно тих, що стоять на чолі, щоби зробили вже раз конець братовбийчій війні. Зійдімся на наради та зробім конець непрошеним опікунам, що хорують на меґальоманію та вносять роздор.

о. Василь Зацерковний,
Джанет, Па.

ДЕЩО ПРО ВОРОГІВ СВЯТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВОБОДИ.

Українські іміґранти в Америці пішли за кличем своїх братів у старому край й відсвяткували десятьлітну річницю смерти Івана Франка, який найбільше причинився до піднесення нас з кромішної тьми та, можна сказати, переробив нас на свідомий народ. Проти нашого святковання підняли відразу голоси наші таки люди, обливаючи наш запал холодною водою, намагаючися переконати нас лайкою то на нас, то на того, якого память ми хочемо святкувати, щоби ми сього не робили.

На сей місяць знова припало національне свято проголошення самостійности галицької України дня 1. листопада 1918. року. Український народ у старім краю не міг зі зрозумілих причин відсвяткувати сього свята, але він ждав від нас, Українців, живучих на свобідній землі, що ми зробимо се в його імени. І ми, українські іміґранти, пішли святкувати сей памятний день, коли Українці зпід австрійського царя проголосили й цісареви й всему світови, що вони не хочуть уже бути нічиїми слугами, а хочуть бути господарями в своїй хаті. Ми могли сподіватися, що великі кличі народної свободи обєднають наш народ без огляду на політичні партії й релігійні переконання.

Але й тепер найшлися люди, які виступили проти свята, в якім ясний промінь свободи заяснів над такою великою частиною української землі. Знов виступили люди проти того свята. Одні стали виступати проти тих, що се діло доконали, а другі лаяли тих, що збиралися святкувати.

Я не буду ні словом говорити про тих людий, як і в усіх наших подіях звикли бачити тільки багно й гниль. Мої слова їх певно не переконають, як не переконують їх лайки тих з нас, що вважають за свій національний обовязок відсвяткувати дні пробудження нашого народа зі сну неволі та память тих великих людий, які нас до життя будили. Не можу однак здержатися, щоби не навести тут казки, яку написав яких трийцять літ тому славний український діяч і письменник Борис Ґрінченко, якому в життю певно приходилося нераз стрічатися з такими власне людьми. Казка називається: ЖАЙВОРОНОК ТА СВИНЯ, а звучить вона так:

Минула ніч і, тумани прогнавши,
Вже сонечко по небу попливло
І скрізь життя і радість розлило,
На землю промінь свій пославши.
Безкраї небеса сяяли до землі,
Вона-ж до їх всміхалася щаслива;
Квітки цвіли, і пташка щебетлива
І на полі співала й на гіллі;
І жайворонок знявся над полями,—
Душею чуючи, де воля і краса,
Видзвонював співець з гори піснями,
Витаючи і сонце й небеса,
„Хвала вам, небеса! Хвала вам без [краю!
Тебе я, сонце добрее, витаю, —
Ти нам життя даєш і світ!...
Вам шлю я вранішній привіт."

Співця почувши голосного,
В калюжі риючись, замурзана свиня
Ахрюкала: „Се все брехня!
В тім гарного нема нічого.
Я в гору з роду не дивлюсь,
Бо сонце й небо я в калюжі бачу,
І тут по їх топчусь,
Хай пропадуть, то я не заплачу:
Малі й мізерні, — більша — я!
Заляжу їх: Калюжа се моя,
Моє багно..." По тій своїй науці
Упала й захропла в багнюці.

Добро і правда і краса
Величнії як сонце й небеса
Тому, хто вміє вгору позирати,
До високостів розумом сягати;
Хто-ж землю тільки зна та риється в [багні, —
Не знайде їх в клюжі тій на дні.

Лесь Федорчук.

З українського життя в Америці.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Святочний концерт.

В суботу, 6. с. м., відбувся в Джерзи Ситі, Н. Дж., заходом 20. місцевих українських товариств великий святочний концерт для пошановання памяти Івана Франка в приводу 10-літних роковин його смерти, а також пропамятного дня Західної України — Першого Листопада.

Концерт відбувся у великій ґарній салі публичної школи ч. 16 при Вашинґтон Ст. (такої салі Українці не мають в цілій Америці).

Коротке вступне слово сказав д. Михайло Угорчак, вказуючи на ціль концерту.

Відтак мішаний хор відспівав Сениці, Слава йому, слава. Підчас співу сеї пісні публика встала з місць, щоб віддати честь памяти Франка.

Опісля п-на Марія Ґела, п-на Марія Кирчів і пп. Василь Ґела і Григорій Шустикевич відспівали кантату Франка-Ярославенка, Розвивайся, лозо.

Далі слідувала промова д. Омеляна Ревюка про Івана Франка і його вплив на український нарід. Промовець вказів на 40-літню діяльність Франка яко письменика і суспільного діяча. Він пригадав, яка темрява і невільничий дух був серед галицьких Українців тому 50 літ, коли Франко щойно виступив до праці, а який він оставив уже був поступ, сходячи тому 10 літ в могилу. В сьому, казав він, велика заслуга Франка яко проповідника поступу в письменицькій діяльности.

Відомий уже українській публиці молодий артист-скрипак п. Осип Стеткевич відіграв отсі твори: Старий рефрен, Хінська тамбурина і Славянська фантазія Крайслера. Публика була захоплена грою молодого артиста і змусила його грімкими оплесками до додаткової гри.

Потім мужеський хор відспівав Ярославенка, За Україну і Лисенка Вічний Революціонер.

Маленька школярка Марія Соколюк вельми удачно відделямувала стих п. Осипа Логина, На могилу Івана Франка.

Опісля п-на Марія Ґела і п. Григорій Шустикевич відспівали пісню, Ще й годину.

Відтак виступив знову мішаний хор і відспівав Ол. Кошиця Колисанку. Сольову партію виконала п-на Марія Ґела.

По перерві знову мішаний хор відспівав революційний похоронний марш, Ви жертвою в бою нерівнім лягли. При співі публика встала з місць, бо пісню відспівано для пошани памяти героїв Галицької Української Армії.

Далі мішаний хор ще відспівав М. Волошина, Чого мені тяжко.

П. Володимир Кушнір віддеклямував із запалом Каменярі Франка.

Потому др. Лука Мишуга виголосив принагідну промову з приводу свята Першого Листопада. Промовець зобразив публиці, з якою тугою галицькі українські родини згадують геройчні хвилі так недавно минулого зриву до волі, бо щойно тому 8 літ.

Опісля слідував попис скрипкового дуету в супроводі фортепяну пп. Омеляна Гладкого, Миколи Федейка і п-ни Люби Гладкої. Се їх перший виступ перед ширшою публикою, яка нагородила їх щедрими оплесками за старанну гру.

З уваги на пізну пору пропущено кілька точок програми.

Добре відома вже американській українській публиці артистка-піяністка п-на Віра Стеткевич відіграла із скінченим артизмом Чайковського Евген Онеґін. Хотяй пора була пізна і публика була змучена, вона пильно заслухалась у гру панни Стеткевич і таки змусила її бурею невмовкаючих оплесків віднграти другий, також доволі довгий твір („Українську фантазію").

Відтак мужеський хор відспівав пісню, Ой та зажурились Стрільці Січовії.

Концерт закінчив мішаний хор відспіванням пісні Франка-Ярославенка, Місяцю, князю, і вкінці кількох національних гимнів.

—o—

Загалом треба сказати, що цілий концерт випав дуже гарно.

Особливо треба висловити признанне місцевому українському хорови в Джерзи Ситі під орудою відомого дириґента п. Андрія Ґели. Сей хор так дібраний і так гарно вишколений, що він імовірно перший з українських хорів в Америці. Він може бути славою хочби і найбільшої української громади. Як і артисти хору, що виконали сольові партії, так і цілий хор заслугує на повне признанне. А також на повне признанне заслугує і дириґент.

Публика трохи не дописала. Се відай тому, що концерт був в суботу.

В. Л.

З ОБЄДНАННЯ

Протокол з річного засідання Виконавчого Комітету Обєднання.

(Продовження).

Звіт касієра Т. Грицея:

Д. Грицей предложив фінансовий звіт, який був оголошений вже в ч.: 261 „Свободи" з дня 9-го листопада та заявив, що контрольна комісія переглядала касову книгу та провірила всі посилки і буде могла сказати своє слово. Поза тим д. Грицей підніс, що вправді Обєднанне зібрало сього року о $1,613 менше від послідного, але коли зважиться ті трудноші, з якими нам приходилося бороти, треба признати, що ми зібрали це, що тільки в даних обставинах було можливе. Обєднанне старалося обмежити видатки до мінімум і кождий бачить добру волю урядників навіть під тим оглядом.

Д. Ґрицей зазначив, що він не обмежувався тільки до своєї касової діяльности, але помагав Обєднанню де тільки міг, чи на вічах чи зборах чи по орґанізаціях. Бо всюди треба було ломити леди і відкидати ті колоди, які нам пробували ставити під ноги. Сегодня можемо сказати собі цілком сміло, що Обєднанне тішиться симпатією загалу та загальним довірєм.

Звіт контрольної комісії:

О. Лев Левицький заявив від імени контролі таке:

Признаюся, що хоч я весь час інтересувався діяльностю Обєднання, то всеж таки я не надіявся, що справа з Обєднанням стоїть так добре в порівнанню з тим злом, яке я надіявся застати. Я переводив контролю не тільки над приходами і видатками, але старався вглянути в переписку і зорентуватися, хто саме попирає Обєднанне. Я знаю дуже добре ті всі перешкоди, які мусіло Обєднанне перебороти, коли я був ще його першим предсідателем, я знаю теперішне положенне Обєднання і тому я мило розчарувався, коли побачив, що при Обєднанню є велике число наших свідомих еміґрантів, що воно має тепер в своїх рядах навіть тих, що були колись його завзятими противниками. Коли Обєднанне могло вислати до краю в минулім році $16,000, то це дуже гарна сума, яка свідчить сама за себе, що еґзекутива виповнила свій обовязок. Я можу ствердити, що все касове діловодство було ведене взірцево. Приходи і видатки виглядають точно так як їх подав касієр п. Грицей в тім звіті, що тепер в Ваших руках. Всі меблі і машини Обєднання добре переховані. Видатки менші, як ті, що їх признав еґзекутиві конґрес, бо навіть не виносять цілих 8%.

Від імени контрольної комісії вношу, щоби прийняти звіти екзекутиви і висказати їй признанне за совісну працю.

Дискусія над звітами:

О. Жук: Я можу тільки висказати те, що той нарід, з яким мені доводиться стикати, відноситься тепер до Обєднання дуже солідно, серіозно і поважно.

О. Ревюк: Я прилучуюся до внесення контрольної комісії з тим, **щоби при зазначенню признання для еґзекутиви піднести, що робота Обєднання стрічалася з опором з боку деяких тутешних ґазет і орґанізацій.**

Ухвалено внесенне контрольної комісії з додатком п. О. Ревюка.

В порядку нарад приступлено до рефератів: Реферат про Українське Шкільництво в Америці виголосив п. Осип Стеткевич.

Той реферат був друкований в ч. 258 „Свободи" з дня 5. листопада.

Дискусія:

О. Струтинський: Я не думаю, що нам потреба заходити в широку дискусію, бо це завело би нас задалеко. **Вношу, щоби реферат прийняти так як був читаний.**

О. Жук: Тішуся, що Обєднання взялося до реорґанізації нашого шкільництва. Це добре, що Обєднанне змагає до того, щоби обняти собою всі области нашого культурного життя.

О. Пик: Преосв. наш епископ Богачевський робить вже від свого приходу старання, щоби позакладати по всіх місцевостях цілоденні церковні школи, які уважає одиноким средством для вдержання нашого національного життя. **Я думаю, що Обєднанне повинно з вдячністю дивитися на ту діяльність епископа і висказати йому ось тут щиру подяку та зобовязатися вспівділати з ним. Я хотів би, щоби в тім напрямі була повзята відповідна резолюція.** Денна школа важнійша від вечірної, а епископ якраз ставить денну школу.

О. Стеткевич: Школа стоїть поза всякою політикою. Тут можна з кождим кооперувати без огляду на політичні чи инші ріжниці. Це справа культурна. Питаю о. Пика: Чому епископ досі не порушив справи школи публично, в своїх орґанах. Чому епископ розігнав навіть дяків, які зїхалися, щоби зробити якийсь лад в нашому шкільництві. Епископ хоче мати денні школи і обсаджувати їх сестрами. Я проти цего нічого не маю, але це далека дорога і я не знаю чи до цего взагалі прийде. Тому треба в першу нергу завести систему в тім, що є.

О. Левицький: Прочитаний реферат дуже добрий. Походить він з рук доброго педаґоґа і його гадки добрі. Про денну школу шкода нам в теперішних відносинах навіть мріяти. Нема навіть учительських сил, поминувши те, що ми не в силі утримати фахових учителів. Берімся до цего, що можна перепровадити, а не ломім собі голови над тим, що може бути актуальним за яких 20 літ. У нас жадної денної школи нема, а та, яка може і істнує, то вона ледви дихає і її школою назвати не можна. Тому виберім комісію і берімся самі до діла.

О. Жук: Цілоденна школа — це дійсно мрія. Берімся до справи з практичного боку. Знаю з досвіду, що наші діти дуже богато користають навіть з тих двох годин, які тепер пересиджують по наших школах, коли тільки мають совісного учителя. Ми бачимо, що ті діти, що покінчили наші школи, краще виховані від тих, що до таких шкіл не ходили. В них залишається українська свідомість і патріотизм. Коли будемо мати кращу систему навчання і краще підготовані учительські сили, то нові діти будуть ще краще виховані.

Др. Мишуга: Не бачу причини, чому ми маємо ухвалювати якусь спеціяльну резолюцію з подякою для епископа Богачевського, як цего домагається о. Пик. Прецінь це обовязок епископа дбати про справи своєї дієцезії, а тим самим і про церковні школи. Це вже його примітивний обовязок, а як би це було навіть і патріотичним ділом, то й за це свідомій людині не дякується. Коли епископ думає про церковну школу, то це ще не є навіть патріотизм, бо це залежить до його діловодства.

Вношу, щоби прийняти реферат і вибрати шкільний комітет.

О. Струтинський: Прилучаюся до того внесення з тим, щоби поручити шкільній комісії виготовлення проекту американського „Букваря".

О. Пик: Я одного не годен зрозуміти: Другі народи мають цілоденні школи і висші, а ми не годні навіть на одну здобутися.

О. Стеткетич: Для мене це ясне: Нарід зражений до тої школи, яка є. Раз він зражений до тої, яка є, то й не думає про другу, яка має бути до неї подібна. Треба в першу чергу зреформувати те, що є. Та школа, яка є, не стоїть на висоті свого завдання і тому люде посилають навіть часами до других шкіл, аби не до своєї.

Предсідатель замкнув на тім дискусію і зарядив вибір **шкільної комісії**, до якої ввійшли: О. Стеткевич, о. Струтинський і В. Кедровський, які мають право дібрати до себе в міру потреби дальших членів.

Що до реферату запала слідуюча ухвала:

Реферат п. О. Стеткевича віддається під прилюдну дискусію. Вислід дискусії має взяти шкільна комісія під розвагу і виготовити плян науки, який буде рівнож оголошений в часописях та предложений конґресови Обєднання до затвердження. По затвердженню конґресом буде він обовязуючим для всіх шкіл в Америці.

Шкільна комісія має предложити Обєднанню рівнож плян американського букваря.

Теольоґія.

У товаристві, в якому був Ґердер (німецький письменник), один мандрівний купець думав, що скаже добрий жарт, кажучи таке: „Колиб я мав дурного сина, то вчивби його на священика". На це відповів йому Ґердер: „Ваш батько, видно, инакше думав".

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В НЮАРКУ.

Польський борець Йосиф Влязло, котрий на бувшій борбі в Нюарку поборов противника в сімох хвилях, визвав Гаркавенка на борбу, Гаркавенко приняв визов і борба відбудеться в Нюарку в пятницю 19-го листопада в Лаврен Гарден, 47 Спрінґфілд Евня. Влязло головою більший від Гаркавенка і важить 255 фунтів. Борба викликує велике зацікавлення. В той вечер буде боротися також Владек Збишко.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за місяць жовтень 1926 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Товариство ім. Івана Франка, від. 337. У. Н. Союза в Болтімор, Мд. Пристайович Василь, Коваль Михайло, Соколовська Текля, Буката Юлія, Буката Марія, Чорна Анна.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Возняк Лукас, Хрущ Микола. В. 2. Галабурда Андрій. В. 18. Божійський Стефан, Садовський Олекса, Садовська Параска. В. 21. Федик Михайло. В. 30. Фурга Марія. В. 31. Свет Марія, Дзюбан Марія, Дзюбан Теодор. В. 32. Зеленков Семен. В. 43. Коваль Григорій. В. 44. Чуйко Микола. В. 53. Пук Марія. В. 56. Ковальчик Іван, Гарасюк Марія. В. 65. Бойко Анна, Курява Марія. В. 68. Сапіта Михайло. В. 91. Лазовська Параска. В. 101. Донгефнер Омелян. В. 113. Хома Федор. В. 116. Волічинська Параска, Сеньків Катерина. В. 119. Іванчак Геновефа. В. 120. Зарицька Марія, Постол Йосиф, Завінський Дмитро, Завінський Микола. В. 126. Романюк Катерина. В. 130. Ординський Мирон, Тимців Михайло. В. 142. Москаль Роман. В. 143. Явний Максим, Явна Текля, Никифорчин Марія, Вареница Олекса, Вареница Касия. В. 147. Лизун Іван, Вороняк Анна, Соврук Микола. В. 152. Карпа Стефан. В. 156. Сайдло Петро, Грох Антін, Петрик Катерина. В. 163. Комінко Петро. В. 175. Бартош Марія. В. 176. Безкоровайний Тимко, Яворський Стефан, Кручковський Володимир, Петрашук Марія. В. 177. Борковський Йосиф. В. 183. Пошивак Антін. В. 185. Джонз Йонатин. В. 189. Морикваc Марія, Шарич Петро. В. 192. Сторожинська Юлія. В. 193. Дзюрнак Стефан. В. 204. Масюк Антін. В. 213. Мороз Микола. В. 229. Волівський Станислав. В. 230. Міщкулиґ Анна. В. 235. Андриш Емілія. В. 238. Чопек Юстина, Боднар Анна, Шафранська Олександра, Дацько Матрона, Берестецький Іван, Мельничук Анна, Шафранський Микита, Мельничук Василь, Юськів Петро, Панас Йосиф, Чопек Стефан, Бергеницька Агафія, Чопек Ілько, Івашків Антін, Боднар Пилип, Дацько Олекса. В. 239. Нечепор Анна. В. 241. Подорожна Парасковія, Подорожний Михайло. В. 242. Оленич Єва, Наспинська Катерина, Греса Анна. В. 245. Колтун Елисавета. В. 253. Ворошка Юстина, Заячковська Марія, Чорна Анастазія, Яців Марія, Андрусик Григорій, Горак Марія, Чорний Йосиф, Щурко Анастазія, Горак Григорій, Пельц Йосиф, Воронка Іван, Гаврильців Дмитро. В. 263. Липка Роман. В. 268. Питель Василь, Гемза Йосиф. В. 273. Маряк Катерина. В. 280. Волянська Ольга, Запоточний Стефан. В. 281. Шот Петро, Столяр Михайло. В. 282. Гриднак Самуїл. В. 283. Зобків Клементина. В. 292. Дячун Б. Іван, Дячун Анна. В. 305. Іваник Василь. В. 309. Лучинський Владислав. В. 319. Проняк Марія. В. 320. Ковальчик Йосиф. В. 321. Лузецька Анна, Андрушко Текля, Садовська Зофія. В. 324. Грендай Михайло, Горохівський Олекса, Семенюк Петро. В. 326. Панек Кароліна, Панек Йосиф. В. 327. Баран Мартин. В. 335. Шевчук Юстин. В. 336. Козюк Володимир, Крипа Василь. В. 338. Качмарик Марія. В. 342. Бобенчик Ольга. В. 344. Красновера Павло. В. 352. Зуль Іван. В. 359. Пасічник Михайло, Турчак Магдалина, Гинда Ксения. В. 360. Ямко Катерина. В. 364. Малко Дмитро, Головчак Павло, Бенедиг І. Григорій. В. 367. Павлуцький Михайло, Лулак Сесілія, Булавинець Петро. В. 388. Пінкович Анна, Думин Юлія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 20. Костюк Іван. В. 31. Мацишин Ева. В. 33. Білас Розалія. В. 43. Маличак Петро. В. 45. Шайнох Іван. В. 61. Шрамовят Данько, Бобер Михайло, Пилип Григорій, Петрів Іван, Королевич Дмитро, Хохла Стефан, Петрів Марія, Монюк Григорій, Єдинак Михайло, Масенчак Онуфрій, Монюк Анна. В. 77. Кутник Іван. В. 86. Нісевич Іван. В. 104. Пайко Стефан. В. 109. Стефанська Катерина. В. 143. Кошлайчук Ілько. В. 146. Гефко Онуфрій. В. 164. Пилипко Микола, Джох Іван. В. 177. Рекрут Антоніна. В. 192. Гузар Стефан. В. 221. Попович Федор, Ярмола Катерина, Попович Марія. В. 235. Богаченко Іван, Бобак Іван, Куппир Павло. В. 270. Тирпливець Юлія. В. 274. Каперис Іван. В. 292. Бандровська Катерина, Бандровський Михайло. В. 304. Лобуда Василь. В. 316. Шпирнак Микола. В. 324. Вишиванюк Федор, Вишиванюк Анна, Рутецький Самуїл. В. 336. Воробель Дмитро, Пацьорка Василь. В. 363. Леськів Микола, Журавінський Андрій, Челадин Теодор, Кліш Микола, Журовінський Олена, Лупишин Іван, Челядин Зофія. В. 400. Бус Федор.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Гарматюк Петро, Гарматюк Франя. В. 12. Федорко Петро, Федорко Емілія. В. 20. Гистрицький Фред, Вистрицька Ефрозина. В. 31. Андрусишин Анна. В. 34. Дзяд Михайло, Дзяд Анастазія. В. 41. Романів Василь. В. 58. Чорний Микола, Чорна Катерина. В. 110. Блавуцяк Андрій, Блавуцяк Анна. В. 133. Скібяк Дмитро, Скібяк Розалія. В. 144. Гуцалюк Микола. В. 147. Бобеляк Микола, Бобеляк Анна. В. 151. Процьк Дмитро. В. 156. Єдинак Юлія, Єдинак Михайло. В. 161. Вуйцик Михайло, Кость Михайло, Сенько Панько, Сенько Анна, Вуйцик Ольга. В. 169. Гавриляк Марія. В. 183. Грубяк Михайло, Грубяк Костка. В. 204. Дзюрка Йосиф. В. 213. Яхімець Петро. В. 217. Герула Тимко. В. 245. Стадник Пазя, Заблоцький Лука, Заблоцька Катерина, Стадник Петро. В. 276. Дністрян Семен, Дністрян Феня. В. 277. Присташ Марія, Присташ Олена. В. 298. Дроздик Катерина, Дроздик Михайло. В. 308. Кокоруда Василь. В. 323. Вінник Марія, Вінник Ілько. В. 327. Залуцький Лука. В. 345. Михальчишин Дмитро. В. 359. Кравчук Марія. В. 360. Петрів Іван, Петрів Марія, Мороз Теодор, Білан Яків.

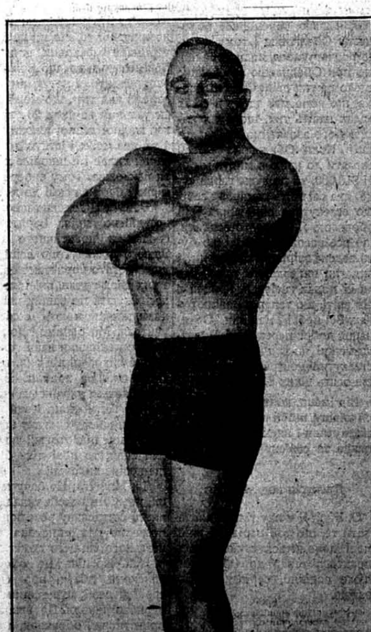
ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 16. Бандура Павло. В. 20. Чорний Дмитро, Ломака Теодор, Ломака Анна. В. 28. Кільчак Олекса. В. 31. Бобеляк Петро, Коцюба Іван, Васкович Михаїна, Васкович Антін. В. 44. Венглаш Марія. В. 56. Комарець Іван, Ганчик Юрій. В. 59. Тишко Михайло. В. 84. Ганьошин Михайло, Криловський Петро, Нивта Ілько. В. 86. Білас Іван, Білас Анна. В. 91. Галчак Петро, Надзяк Мих. В. 103. Бурачок Василь. В. 105. Полянський Йосиф, Полянська Анна. В. 106. Горбіна Марія. В. 109. Садлівський Іван, Новак Роман. В. 113. Слумарей Теодор, Полоський Іван, Рудик Іван, Мандзяк Тимко. В. 116. Зарічний Олекса, Томко М. Андрій. В. 119. Шевчук Олена. В. 121. Палівода Тимко. В. 126. Мацко Василь. В. 130. Гурський Петро. В. 133. Петрик Іван. В. 143. Заболотний Федор. В. 147. Копач Гаврило. В. 150. Кушнір Петро. В. 170. Фурка Михайло, Тхір Михайло. В. 177. Шевчук Іван, Шевчук Анастазія. В. 179. Волянський Михайло, Гадзера Григорій. В. 183. Куземич Ілько, Сіменс Мирослав. В. 191. Марунчак Яків. В. 192. Саламаха Стефан. В. 196. Гаврищко Михайло, Гаврищко Марія. В. 204. Мартинів Володимир. В. 210. Ільчишин Яків. В. 213. Смарж Теодор. В. 217. Базів Стефан, Базів Іван. В. 218. Федюк Іван, Вербюк Петро. В. 219. Козак Михайло. В. 221. Нагорняк Йосиф, Шкраба Іван, Гриневецький Стефан, Стефанський Гаврило, Нагорняк Варвара, Цимбаліст Стефанія, Цимбаліст Вас. В. 225. Войтусишин Мартин. В. 237. Житник Марія, Лаврик Марія, Житник Іван. В. 239. Подгурський Володимир. В. 245. Бейгер Микола, Бейгер Евген. В. 248. Гардубей Анна, Гардубей Василь. В. 252. Філіпов Йосиф. В. 257. Захарків Микола. В. 267. Романчук Юрій. В. 268. Громяк Петро. В. 273. Петросевич Ігнатій. В. 274. Синчишак Ілько, Цебак Петро. В. 284. Росишевський Юстин. В. 288. Ферпюк Михайло, Пфефер І. Микола, Хемій Стефан, Саваринський Іван, Ферпюк Іван, Пастернак Стефан. В. 294. Бондар Петро. В. 295. Судомар Марія. В. 296. Пилипюк Григорій, Пелчар Максим. В. 297. Свербинський Дмитро. В. 304. Гутник Петро, Бирва Іван, Ваврін Сенько. В. 316. Лошитко Григорій. В. 332. Медирак Лайош. В. 336. Павук Атанас, Заремба Петро. В. 345. Чубей Микола. В. 356. Гудз Йосиф. В. 359. Волошин Анна. В. 363. Рудий Пилип. В. 367. Андріїв Мелания, Гринчук Павлина, Гринчук Олекса, Андріїв Василь. В. 369. Олексин Петро. В. 396. Катиряняк Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Козак Михайло. В. 29. Гавриляк Марія. В. 56. Кулига Олекса. В. 61. Куряк Йосиф, Петрів Іван, Петрів Марія, Процак Іван. В. 82. Романів Василь. В. 94. Блавуцяк Анна, Блавуцяк Андрій. В. 97. Шафран Іван, Шафран Анна. В. 98. Яхімець Петро. В. 108. Дзяд Михайло, Дзяд Анастазія. В. 110. Білан Яків. В. 120. Сенько Панько, Сенько Анна. В. 121. Стахів Вікторія, Стахів Петро. В. 161. Дністрян Феня, Дністрян Семен. В. 180. Дзюрка Йосиф. В. 185. Пічлинський Петро. В. 197. Кокоруда Василь. В. 204. Задорецький Петро. В. 226. Савчинська Ева, Савчинський Прокіп. В. 241. Гарматюк Франя, Гарматюк Петро. В. 276. Вуйцик Михайло, Кость Михайло, Вуйцик Ольга. В. 288. Грубяк Костка, Грубяк Михайло. В. 290. Касій Анна. В. 322. Творіщук Христина, Янковська Теодозія. В. 329. Гос Іван.

ВЛАДЕК ЗБИШКО ВИЗВАВ ГАРКАВЕНКА ДО БОРБИ.

З Каліфорнії приїхав вчера Владек Збишко. За 4 місяці він осягнув там 40 побід. Між иншими побідив він там і Підубного в 16 хвилях. Збишко через свого менаджера Дж. Керлей післав Гаркавенкові через його менаджера Дж. Пфефера визов і домагається сейчасової борби з Гаркавенком. Пфефер обіцяє дати відповідь в 24 годинах. Керлей заявляє, що Збишко находиться тепер в дуже добрім фізичнім стані до борби.

В. 384. Остофій Михайло. В. 402. Зелень Казимир, Возняк Петро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Галик Силвестер. В. 8. Салів Стефан. В. 10. Глюс Теодор. В. 34. Курач Микола. В. 39. Дмитрик Осип. В. 71. Лупцьо Анна. В. 72. Ласкос Йосиф. В. 76. Свербенюс Йосифина. В. 130. Стороженський Михайло. В. 317. Дренів Марта. В. 326. Панек Мартин. В. 341. Кравець Катерина.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця жовтня 1926 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	19.056
В місяці жовтні 1926 р. приняті нових	152
В місяці жовтні 1926 р. приняті нанові	51
В місяці жовтні 1926 р. приняті з переступними листами	53
В місяці жовтні 1926 р. приняті з інших клас обезпечення	9
Разом	19.321
В місяці жовтні 1926 р. суспендовано	112
В місяці жовтні 1926 р. відійшли з перест. листами	42
В місяці жовтні 1926 р. відійшли до інших клас обезпеч.	9
В місяці жовтні 1926 померли	12
Разом	175
З кінцем жовтня 1926 р. в У. Н. Союзі було	19.146

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	14
В клясі А.	на $ 250	381
В клясі А.А.	на $ 500	5.685
В клясі В.	на $ 750	900
В клясі С.	на $1000	11.796
В клясі В.В.	на $1500	220
В клясі С.С.	на $2000	55

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	19
В клясі О-1000	на $1000	13
В клясі О-1500	на $1500	2
В клясі О-2000	на $2000	—
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	9
В клясі Р-1000	на $1000	16
В клясі Р-1500	на $1500	—
В клясі Р-2000	на $2000	—
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	17
В клясі Е-1000	на $1000	16
В клясі Е-1500	на $1500	1
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		19.146

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Кревіцька Марія, Кревіцький Іван. В. 7. Багрій Іван, Костик Анна, Костик Іван, Костик Михайло, Пухер Анна, Пухер Володимир. В. 8. Іванчишин Анна, Ващин Іван, Ващин Михайло, Ващин Анна, Ващин Юрій. В. 28. Хомка Михайло. В. 42. Капелюх Евгенія. В. 53. Пук Юлія, Пук Евгенія. В. 65. Фучила Параскевія, Фучила Ева. В. 86. Кондратів Михайло, Микуляк Марта. В. 102. Катинський Іван. В. 103. Стецик Катерина, Стецик Марія. В. 116. Сенька Марія, Вольчинська Анастазія. В. 120. Заріцький Михайло, Заріцька Павлина, Заріцький Іван. В. 121. Цесла Стефан, Цесла Ева, Ластовецький Михайло. В. 136. Сус Іван. В. 146. Воркун Стефанія. В. 147. Сідловська Варвара. В. 159. Петрівська Анна. В. 163. Дуда Іван, Рашковський Павло, Васюрка Володимир. В. 175. Шеремета Стефанія. В. 179. Добромільська Розалія, Добромільський Гаврило. В. 182. Боднарчук Данило. В. 189. Грабарович Микола, Грабарович Олекса, Грабарович Анна, Шарич Анна, Шарич Марія, Шарич Стефан, Морикваc Анна, Морикваc Анастазія. В. 192. Бурчишин Йос., Бурчишка Стефанія. В. 209. Вадяк Едвард. В. 214. Дорош Зофія. В. 217. Ковба Дмитро. В. 220. Деміттраш Ярослав. В. 223. Глузінська Розалія, Глузінська Катерина, Глузінська Магда, Глузінська Анна, Глузінська Текля, Грабчук Олена. В. 231. Білоус Юліан, Білоус Йосиф, Білоус Марія, Поврич Юлія, Поврич Олена. В. 234. Скоренький Петро. В. 235. Андріш Йоанна. В. 238. Музика Марія, Музика Теодор. В. 241. Подорожний Павло, Подорожна Марія. В. 245. Колтун Анастазія, Череватій Володимир. В. 253. Андрусик Стефан. В. 264. Романик Марія. В. 266. Матулинський Володимир. В. 271. Левун Олена, Левун Петро, Чучман Стефан, Чучман Ольга, Чучман Зофія, Чучман Ірина. В. 276. Ковко Марія, Кміт Ірина, Столяр Елисавета. В. 283. Зобків Йосиф. В. 285. Федорчик Марія, Федорчик Анна, Федорчик Катерина, Федорчик Стефан. В. 288. Присташ Анна, Присташ Марія. В. 292. Дячун Іван. В. 308. Картичак Анна, Картичак Анастазія, Сокальська Олекса. В. 321. Солтис Петро. В. 326. Сенків Йосиф. В. 335. Степанчук Григорій, Степанчук Едвард, Степанчук Олена. В. 337. Павко Теодор. В. 359. Гинда Михайло, Гинда Параскевія. В. 360. Ямко Катерина, Ямко Теодор. В. 363. Непорадний Іван. В. 365. Ковач Олена. В. 384. Дуневич Евгенія. В. 385. Остривенч Йосиф, Остривенч Геновефа, Остривенч Володимир.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 61. Коземчак Станислав, Коземчак Стефан, Коземчак Семен. В. 75. Куник Владислав. В. 85. Калин Іван, Калин Василь, Калин Марія, Мадай Марія, Мадай Андрій, Мадай Василь, Павлик Марта, Павлик Стах, Павлик Мартин, Павлик Олена. В. 102. Кардамаш Йосиф, Кардамаш Катерина, Кардамаш Марія, Кардамаш Михайло, Кардамаш Олена, Кардамаш Іван. В. 164. Пилипко Іван, Пилипко Михайло, Пилипко Марія. В. 324. Вишиванюк Григорій, Вишиванюк Петро, Вишиванюк Аделя.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ (КАРТАМИ):

В. 31. Андрусишин Теодор, Андрусишин Михайло, Андрусишин Анна. В. 34. Дзяд Марія, Дзяд Анна, Дзяд Юлія, Дзяд Михайло, Дзяд Дмитро. В. 58. Чорний Мирон, Чорний Роман, Чорний Омелян, Чорний Михайло, Чорний Петро. В. 133. Скібяк Михайло, Скібяк Марія, Скібяк Юлія, Скібяк Анна. В. 147. Бобеляк Катерина. В. 156. Єдинак Михайло, Єдинак Олена, Єдинак Катерина, Єдинак Стефан. В. 161. Кость Михайло, Вуйцик Іван. В. 183. Грубяк Анна, Грубяк Франя. В. 245. Стадник Ів., Стадник Петро. В. 308. Кокоруда Франко, Кокоруда Іван, Кокоруда Катерина.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Пухір Анна, Пухір Володимир. В. 20. Чорний Ст., Ломака Емілія. В. 31. Васкович Олена, Васкович Антонина, Васкович Орина, Васкович Петро, Васкович Володимир. В. 59. Тлиш Олена. В. 85. Мельник Марія, Мельник Настя. В. 102. Жук Йосиф, Жук Адам. В. 105. Полянський Едвард, Полянський Йосиф, Полянська Броніслава. В. 109. Садловська Анна. В. 116. Сеньків Марія. В. 126. Галапка Павло, Галапка Юлія. В. 132. Яленко Ольга, Ялечко Стефан. В. 172. Мілещук Ярослав. В. 177. Шевчук Анна, Шевчук Марія. В. 179. Гадзера Марія, Гадзера Юрій, Гадзера Ганна. В. 196. Гаврищко Іван. В. 221. Нагорняк Михайло, Нагорняк Марко. В. 237. Житняк Йосиф, Житняк Олена, Житняк Зофія, Житняк Антін. В. 238. Музика Марія. В. 245. Бейгер Богдан. В. 248. Гардубей Василь, Гардубей Андрій, Гардубей Марія. В. 252. Филипів Олена, Филипів Богдан. В. 257. Захарків Іван, Захарків Юлія, Захарків Мирослав. В. 352. Шуригайло Стефан, Шуригайло Володимир, Шуригайло Стефанія, Шуригайло Володимир, Шуригайло Марія. В. 367. Андріїв Анна, Андріїв Іван. В. 388. Брингілевич Михайло, Брингілевич Розалія. В. 396. Катиряняк Зофія, Катиряняк Анна, Катиряняк Юлія, Катиряняк Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 61. Курчак Катерина, Курчак Юлія, Курчак Йосифина. В. 108. Дзяд Марія, Дзяд Анна, Дзяд Юлія, Дзяд Михайло, Дзяд Дмитро. В. 197. Кокоруда Франко, Кокоруда Іван, Кокоруда Катерина. В. 226. Савчинська Віра, Савчинський Іван. В. 276. Кость Михайло, Вуйцик Іван. В. 288. Грубяк Анна, Грубяк Франя. В. 290. Касій Мирослав, Касій Евгенія, Касій Петро. В. 365. Андрусишин Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

В. 31. Дзюбан Теодор, Дзюбан Марія, Свет Марія. В. 53. Пук Марія. В. 65. Бойко Анна. В. 81. Куфер Анна, Куфер Зофія. В. 113. Хохла Стефан. В. 120. Завінський Дмитро, Завінський Микола. В. 130. Тимців Михайло. В. 217. Андрусів Йосиф, Бандура Петро. В. 326. Панек Кароліна, Панек Йосиф. В. 338. Качмарик Марія. В. 342. Бобенчик Ольга. В. 344. Красновера Павло. В. 370. Маріяш Стефанія.

ПОМЕРШІ ДІТИ:

В. 57. Фіялка Евгенія. В. 94. Машталяр Анна. В. 182. Харко Стефан. В. 288. Каплун Стефан. В. 292. Масляк Мирослав.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця жовтня 1926 р. в У. Н. Союзі було дітий членів	11.551
В місяці жовтні 1926 р. приняті нових	115
В місяці жовтні 1926 р. приняті нанові	25
В місяці жовтні 1926 р. приняті з перест. листами	32
Разом	11.723
В місяці жовтні 1926 р. суспендовано	59
В місяці жовтні 1926 р. відійшли з перест. листами	21
В місяці жовтні 1926 р. відійшли до старших членів	19
В місяці жовтні 1926 померли	5
Разом	104
З кінцем місяця жовтня 1926 р. в У. Н. Союзі було дітий чл.	11.619

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	11.262
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	357
Разом	11.619

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця жовтня 1926 р. в У. Н. Союзі було:	
повнолітних членів	19.146
дітий членів	11.619
Разом всіх обезпечених	30.765

УВАГА

котру мусить кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць жовтень 1926 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (листопада) до своїх відділів і виплатити наново залеглости всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Єсли цего не зроблять до кінця міс. листопада 1926, то в грудни 1926 року мусять вступати нові (просьбу о приняте) коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці нови члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці жовтні 1926 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до свого нового або істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці листопаді 1926 р., бо на другий місяць то є в грудни 1926 р. стратять всі членські права і можуть бути приняті тільки на підставі нових апілкацій (просьб о приняте).

І. Кештанюк, гол. рек. секр.